

احیای جهانی مذهب و تحول در روابط بین الملل

تألیف

اسکات م. توماس

پیشگفتار

دهد رند تو تو

اسقف اعظم سابق کپ تاون و برنده جایزه صلح نوبل

مترجم

احسان هنرجو

قاسم رحیم زاده

انتشارات
دانشگاه امام صادق علیه السلام

عنوان: احیای جهانی مذهب و تحول در روابط بین الملل

مؤلف: اسکات م. توماس

پیشگفتار: دزدموند توتو

مترجم: احسان هنرجو و قاسم رحیمزاده

ناشر: دانشگاه امام صادق علیه السلام

صفحه آرا و ویراستار ادبی: رضا عبداللهی بجندی

طراح جلد: محمد روشنی

نمایه ساز و ناظر نسخه پردازی و چاپ: رضا دیبا

چاپ و صحافی: چاپ سپیدان

چاپ اول: ۱۳۹۹

قیمت: ۴۸۰/۰۰۰ ریال

مردمان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۱۹۹-۸

فروشگاه مرکزی: تهران: خیابان انقلاب، بین حسین و فرزانی و خیابان دانشگاه، مجتمع پارسا، همکف، واحد ۲
تلفن: ۶۶۹۷۳۲۱

فروشگاه کتاب صادق: تهران: بزرگراه شهید چمران، بل مدیریت، ضلع شمالی دانشگاه

صندوق پستی ۱۵۹-۱۴۶۵۵ • کد پستی: ۱۴۶۵۸۱ • تلفکس: ۸۸۲۷۰۱۴۲

E-mail: pub@nu.ac.ir • www.ketabesadiq.ir • فروشگاه اینترنتی

سرشناسه: توماس، اسکات، ۱۹۵۹-م.

عنوان و نام پدیدآور: احیای جهانی مذهب و تحول در روابط بین الملل / مؤلف اسکات م.

توماس؛ پیشگفتار دزدموند توتو؛ مترجم احسان هنرجو و قاسم رحیمزاده.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۳۷۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۴-۱۹۹-۸

موضوع: دین و روابط بین المللی

شناسه افزوده: توتو، دزدموند، ۱۹۳۱-م. مقدمه نویسنده.

شناسه افزوده: هنرجو، احسان، ۱۳۴۵-مترجم

شناسه افزوده: رحیمزاده، قاسم، ۱۳۶۱-مترجم

شناسه افزوده: دانشگاه امام صادق (ع)

رده بندی کنگره: BL۶۵

رده بندی دیویی: ۲۰۱/۷۲۷

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۰۰۱۲۱

تمام حقوق محفوظ است، هیچ بخشی از این کتاب بدون اجازه مکتوب ناشر قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا و انتقال در فضای مجازی نمی باشد.
این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه مترجم
۱۳.....	پیشگفتار
۱۷.....	دیباچه
۲۳.....	مقدمه
۲۳.....	کوشش بر سر روح قرن بیست و یکم
۲۳.....	تلاش اول - خدای شگفتی‌ها؟
۲۶.....	انتقام - لیس - خدا بر تاریخ لبخند می‌زند؟
۳۰.....	۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ - دایوسکی در منهن؟
۳۵.....	چه درس‌هایی می‌توان از رویدادها گرفت؟
۴۱.....	جنگ علیه تروریسم
۴۲.....	وجه تمایز این کتاب چیست؟
۴۳.....	یادداشت‌ها

بخش اول

بازگرداندن دین به نظریه «الحدیث الملل»

۴۹.....	فصل اول. «انتقام خدا؟» قرن بیستم به عنوان آخرین «قرن مدرن»
۴۹.....	اختراع دین
۵۵.....	احیای جهانی مذهب
۵۷.....	سطوح تجزیه و تحلیل
۵۷.....	سطح جهانی
۶۳.....	سطح بین‌ایالتی (بین کشورهای مختلف)
۶۴.....	دولت و جامعه
۶۷.....	سطح فردی

- ۶۸..... شرح احیای جهانی مذهب
- ۶۹..... علت واحد
- ۷۰..... توسعه موازی
- ۷۱..... اثر گلوله برفی (زنجیره‌ای از حوادث از کم‌اهمیت به مهم‌تر و جدی‌تر)
- ۷۲..... راه‌حل نهایی
- ۷۳..... پرسش از دولت سکولار
- ۷۴..... صالت و توسعه
- ۷۵..... جمع‌بندی؛ دین در دنیای پست مدرن
- ۷۸..... یادداشت
- فصل دوم. تناقض‌ها و واکنش نامناسب: چرا در نظریه روابط بین الملل، فرهنگ و مذهب باید گرفته شده است؟
- ۸۳..... نقشه‌های مفهومی
- ۸۴..... آیا مدرنیته غربی، خانه چهارده ما محسوب می‌شود؟
- ۹۲..... «استنباط و استغالی» در روابط بین الملل
- ۹۳..... الگوهای روابط بین الملل
- زندگی در جهان منطقی: پوزیتیویسم (اثبات‌گرایی)، ماتریالیسم (ماده‌گرایی) و
- ۹۸..... نظریه روابط بین الملل
- ۱۰۳..... شرح فرهنگ و دین در روابط بین الملل
- ۱۰۴..... کل‌گرایی (اصالت کل)
- ۱۰۶..... فردگرایی
- ۱۰۸..... جمع‌بندی
- ۱۰۹..... یادداشت‌ها
- فصل سوم. در چشم طوفان: توضیح و درک فرهنگ و مذهب در روابط بین الملل
- ۱۱۵..... هنری دانانت، اسامه بن لادن و «بحث سوم»: چرا مفاهیم و نظریه‌های بهتر کافی نیستند
- ۱۱۶..... ساخت‌گرایی اجتماعی: درک فرهنگ و مذهب در روابط بین الملل؟
- ۱۲۶.....

کل‌گرایی (اصالت کل).....	۱۲۷
فردگرایی.....	۱۳۰
نظریه روایت: آیا می‌توانیم پیام‌هایم چگونه دوباره داستان بگوییم؟.....	۱۳۱
عقلانیت، سنت و روایت.....	۱۳۳
هویت، روایت و اقدامات اجتماعی.....	۱۳۹
روشنایی غیرقابل تحمل در ساخت‌گرایی اجتماعی؟.....	۱۴۲
یادداشت‌ها.....	۱۴۶
فصل چهارم. روح جهان؟ بازیگران مذهبی غیردولتی و نظریه روابط بین‌الملل ...	۱۵۳
محل در جدول.....	۱۵۵
بازیگران بسته به دولت.....	۱۵۵
بازیگران ف.....	۱۵۷
سازمان‌های دولت بین‌دولتی.....	۱۶۲
نام آن چیست؟ مفهوم بازیگران غیردولتی مذهبی.....	۱۶۴
مذهب فراملی.....	۱۶۵
اجتماعات معرفتی.....	۱۶۷
جنبش‌های اجتماعی.....	۱۷۲
جامعه مدنی جهانی.....	۱۷۷
جمع‌بندی.....	۱۷۷
یادداشت‌ها.....	۱۸۰

بخش دوم

مسائل اساسی در روابط بین‌الملل

فصل پنجم. جنگ و شایعات در مورد جنگ؟ مذهب و کشمکش‌های بین‌المللی.....	۱۸۷
درگیری‌های مذهبی را جدی بگیرید.....	۱۸۹
هویت و تفاوت: افسانه تمایل ناگهانی.....	۱۹۹
جنگ‌های قومی و داخلی: شکست دولت‌ها، بحران جان‌فشانی و خشونت.....	۲۰۱

رقابت تقلیدی و انتخاب منطقی؛ نظریه خشونت و درگیری.....	۲۱۱
آیا عملیات تروریستی در ذهن خداست؟ رقابت تقلیدی و تروریسم مبتنی بر مذهب.....	۲۱۳
بحران قربانی در سیاست جهانی؟.....	۲۱۸
یادداشت‌ها.....	۲۲۱

فصل ششم. «ایجاد یک صلح مستمر و پایدار»: بازاندیشی درباره همکاری‌های مذهبی و بین‌المللی.....	۲۲۵
نظریه‌های منطق‌گرایان در مورد همکاری‌های بین‌المللی.....	۲۲۷
کتاب‌های بنیادین: بنیادهای فرهنگی جامعه بین‌المللی.....	۲۲۹
پروتک‌تانیسم و ثبات هژمونیک (قدرت برتر) در دوران پس از جنگ.....	۲۳۳
مردم‌سالاری، سوسیالیسم و یکپارچه‌سازی اروپا.....	۲۴۷
جمع‌بندی.....	۲۵۳
یادداشت‌ها.....	۲۵۴

فصل هفتم. ترفند روح برای کسور داری: دیپلماسی، حل اختلافات و ایجاد صلح.....	۲۵۹
محدودیت دیپلماسی تک‌جانبه: دیپلماسی و مبادلات در عصر جهانی.....	۲۶۰
ظهور دیپلماسی چندجانبه.....	۲۶۳
دین و حل اختلافات.....	۲۶۷
«رنالیسم اعتقادی»؛ ظهور دیپلماسی مبتنی بر ایمان.....	۲۶۹
اقدامات دیپلماسی مبتنی بر ایمان.....	۲۷۵
ایجاد صلح و بازسازی جهانی مذهب.....	۲۸۱
ایجاد صلح.....	۲۸۲
یادداشت‌ها.....	۲۸۵

فصل هشتم. فواید مالی؟ بازنگری دین، جامعه مدنی و مردم‌سالاری.....	۲۹۱
مأموریت انجام شد؟ تجدیدنظرطلبی جامعه مدنی و نظریه نوسازی.....	۲۹۲
اختراع جامعه مدنی.....	۲۹۶

کثرت گراهای انگلیسی: کشف ریشه‌های مذهبی جامعه مدنی.....	۲۹۸
اعتبار و توسعه: کمک خارجی و کمونیسم لیبرال.....	۳۰۴
دین به عنوان قدرت نرم؟ دفتر بین‌المللی آزادی مذهبی.....	۳۱۰
یادداشت‌ها.....	۳۱۵
فصل نهم. ایمان و اقتصاد در کجا با یکدیگر تلاقی می‌کنند؟	۳۲۱
بازنگری دین، جامعه مدنی و توسعه بین‌المللی.....	۳۲۱
بشریت یا اقدام اجتماعی؟ توسعه و سازمان‌های مذهبی.....	۳۲۲
توسعه چیست؟ فرهنگ و دین را به توسعه بازگردانید.....	۳۲۵
دین، توسعه جهانی و بانک جهانی.....	۳۲۸
ارزش‌های دینی و توسعه: گفتگوی توسعه ایمان جهانی.....	۳۳۰
توسعه چه کمالاتی است؟ محدودیت‌های گفتگوی توسعه ایمان جهانی.....	۳۳۵
دین، سرمایه اجتماعی و جوامع مذهبی.....	۳۳۸
ایجاد جوامع شایسته در کشورهای در حال توسعه.....	۳۴۳
جمع‌بندی.....	۳۴۹
یادداشت‌ها.....	۳۵۲
نتیجه‌گیری: پس چگونه باید زندگی کنیم؟	۳۵۹
یادداشت‌ها.....	۳۶۳
نمایه	۳۶۵

مقدمه مترجم

اسکات - توماس استاد آمریکایی روابط بین الملل و علوم سیاسی کشورهای در حال توسعه دانشگاه باث، واقع در انگلستان است. ایشان در دانشگاه های ایالات متحده، سوئیس و آفریقا، جایی پیش از عزیمت به شهر باث تدریس کرده اند. دکتر اسکات م. توماس در رشته روابط بین الملل و سیاست کشورهای در حال توسعه در گروه مطالعات اروپایی دانشگاه باث در انگلستان سخنرانی می کنند و همچنین دستیار پژوهشی در مرکز مسیحیت و گفتگوی بین ادیان کالج هیثروپ، در دانشگاه لندن هستند. ایشان دارای مدرک دکترای و کارشناسی ارشد از گروه روابط بین الملل دانشکده اقتصاد لندن، کارشناسی ارشد الهیات از کالج جدید مطالعات پیشرفته مسیحی، کارشناسی از دانشکده خدمات بین الملل در دانشگاه آمریکایی در واشینگتن دی. سی. و اکنون عضو اتحادیه دانش آموختگان الهیات برکلی، کالیفرنیا هستند.

جدیدترین کتاب دکتر توماس، احیای جهانی مذهب - تحول در روابط بین الملل (۲۰۰۵) می باشد و همچنان به نگارش و سخنرانی در مورد نقش مذهب و الهیات در روابط بین الملل ادامه می دهند. کتاب حاضر، بر محور احیای جهانی فاشنگ - مذهب و تحول در روابط بین الملل استوار است. کتاب شامل دو بخش ویژه می باشد. در بخش اول کتاب، نویسنده در صدد است تا چگونگی ظهور جهانی مذهب و درک ما را در مورد چگونگی تأثیر فرهنگ و مذهب در روابط بین الملل به چالش بکشد. نویسنده سعی دارد که این کار را با استفاده از نظریه اجتماعی فیلسوف معاصر، السدیر مکایتایر و طرح مفهومی که او توسعه داده - مدل اخلاق فضیلت، شیوه ها، سنت و

روایت - با در نظرگیری کثرت‌گرایی فرهنگی و مذهبی در روابط بین‌الملل انجام دهد. در بخش دوم کتاب، به نقش دیپلماسی مبتنی بر ایمان، ایجاد صلح، مردم‌سالاری و توسعه اقتصادی تأکید می‌کند. مضمون کتاب در اینجا این است که تجدید حیات دین نشان‌دهنده این است که روابط بین‌الملل باید مباحث گسترده‌تری را در نظریه اجتماعی در مورد مدرنیته، پسا مدرن و سکولاریزاسیون در نظر بگیرد. کتاب مفاهیم و مفروضاتی از نظریه اجتماعی را مورد بررسی قرار می‌دهد که فرهنگ و دین را در روابط بین‌الملل به حاشیه رانده است - نظریه مدرنیسم، دنیاپرستی، مثبت‌گرایی و ماده‌گرایی. اگر دین - دوباره به مطالعه روابط بین‌الملل بازگردد، چگونه می‌تواند درک ما را از برخی موضوعات اساسی جهانی که همه ما با آنها روبرو هستیم - درگیری و همکاری بین‌المللی، دیپلماسی و ایجاد صلح و ارتقاء جامعه مدنی، مردم‌سالاری و توسعه اقتصادی - تعریف دهد. بخش دوم کتاب، جدی گرفتن دین در برخی از این موضوعات جهانی را مورد بررسی قرار می‌دهد. هر کدام از دو بخش اصلی، دارای عناوین فرعی است که مفاهیم اصلی را با بحث‌نامه تفصیل توضیح می‌دهد.

در ترجمه این اثر مفید و ارزشمند که حدود یک سال به طول انجامید، جا دارد از زحمات جناب آقای دکتر گوهری مقدم و این محترم پژوهشی دانشکده معارف اسلامی و علوم سیاسی که زحمت را همایی، ویرایش و انتشار کتاب را داشتند، صمیمانه سپاسگزاری کنم. همچنین برگردان فارسی فصل‌های ۷، ۸، ۹ و نتیجه‌گیری نیز به عهده همکار ارجمند، آقای قاسم رحیم‌زاده بوده است. بدین وسیله از ایشان سپاسگزاری می‌کنم. امیدوارم این کتاب، چشم‌انداز جهانی را در حوزه روابط بین‌الملل با تأکید بر رویکرد مذهبی بگشاید، ان شاء الله.

والسلام علی من التبع الذین

پاییز ۹۸